LV

EIROPAS CENTRĀLĀ BANKA

EUROSISTĒMA

EIROPAS CENTRĀLĀS BANKAS ATZINUMS

(2009. gada 9. februāris)

pēc Latvijas Republikas Finanšu ministrijas lūguma par noteikumu projektu par bankai vai tās akcionāriem piešķirto taisnīgo atlīdzību

(CON/2009/11)

Ievads un juridiskais pamats

Eiropas Centrālā banka (ECB) 2009. gada 5. februārī saņēma Latvijas Republikas Finanšu ministrijas lūgumu sniegt atzinumu par noteikumu projektu „Bankas akcionāriem vai bankai piešķiramās taisnīgās atlīdzības apmēra noteikšanas, piedāvāšanas un samaksas kārtība" (turpmāk – „noteikumu projekts").

ECB kompetence sniegt atzinumu pamatojas uz Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 105. panta 4. punktu un Padomes 1998. gada 29. jūnija Lēmuma 98/415/EK par valstu iestāžu apspriešanos ar Eiropas Centrālo banku par tiesību aktu projektiem[1] 2. panta 1. punkta sesto ievilkumu, jo noteikumu projekts attiecas uz noteikumiem, ko piemēro finanšu iestādēm, ciktāl tie būtiski ietekmē finanšu iestāžu un tirgu stabilitāti. ECB Padome šo atzinumu ir pieņēmusi saskaņā ar Eiropas Centrālās bankas Reglamenta 17.5. panta pirmo teikumu.

1. Noteikumu projekta mērķis

Noteikumu projekta galvenais mērķis ir noteikt kārtību, kādā Latvijas Ministru kabinets aprēķina atlīdzības apmēru, ko izmaksā valsts īpašumā pārņemamajām bankām vai to akcionāriem. Noteikumu projekts nosaka arī atlīdzības piedāvāšanas un samaksas kārtību.

2. Vispārīgi apsvērumi

2.1. Noteikumu projekta pieņemšanas tiesiskais pamats ir 2008. gada 18. decembra Banku pārņemšanas likums[2], par kuru apspriešanās lūgumu ECB saņēma jau pēc tā pieņemšanas. Tā rezultātā ECB viedoklis vairs nevarēja tikt pienācīgi ņemts vērā Latvijas likumdošanas procesa ietvaros.

2.2. Šajā sakarā ECB atzīmē, ka dalībvalstīs plānoto rekapitalizācijas pasākumu mērķis ir stiprināt pamatā stabilu finanšu iestāžu kapitāla pozīciju, lai veicinātu banku sistēmas darbību un stabilitāti, kā arī nodrošinātu pienācīgu finansējumu ekonomikai.

---

1 OV L 189, 3.7.1998., 42. lpp.

2 Publicēts „*Latvijas Vēstnesī*" Nr. 202 (3986), 30.12.2008.

Saskaņā ar 2008. gada 12. oktobrī pieņemto euro zonas valstu vadītāju "Deklarāciju par euro zonas valstu saskaņoto Eiropas rīcības plānu" (turpmāk – „Deklarācija")[3] ECB savos atzinumos uzsvērusi, ka ir ļoti svarīgi ES līmenī koordinēt valdību pasākumus, kas tiek veikti, lai mazinātu spriedzi finanšu tirgos[4]. Šāda koordinēta pieeja aptver iniciatīvas, kas vērstas uz to, lai nodrošinātu pietiekamu likviditāti, ar dažādu pasākumu palīdzību veicinātu līdzekļu pieejamību bankām, finanšu iestādēm sniegtu papildu kapitāla resursus un veiktu grūtībās nonākušo banku kapitāla restrukturizāciju.

Saskaņā ar Deklarāciju ECB uzsver, ka dalībvalstu veiktajiem atbalsta pasākumiem jābūt pagaidu pasākumiem un ka šādu pasākumu darbības termiņi jāsaskaņo visā ES.

Turklāt saskaņā ar iepriekšējiem ECB atzinumiem[5] tiek uzsvērts, ka jānodrošina šādu pasākumu atbilstība Kopienas konkurences tiesību prasībām, jo īpaši noteikumiem par valsts sniegto palīdzību, un ka valsts var uzņemties akcionāra lomu tikai uz ierobežotu laiku[6].

2.3. Tā kā nav pieejama sīkāka informācija, ECB nav apsvērumu par konkrētām noteikumu projekta normām. ECB tomēr atzīmē, ka piešķirtās atlīdzības apmēra noteikšanas nosacījumiem jābalstās uz riska novērtējumu un jābūt uz tirgu orientētiem, jo to piemērošana nedrīkst radīt atšķirīgu attieksmi pret dažādām finanšu iestādēm.

Šo atzinumu publicēs ECB interneta lapā.

Frankfurtē pie Mainas, 2009. gada 9. februārī

[parakstīts]

ECB prezidents

Jean-Claude TRICHET

---

3 Deklarācija ir pieejama Francijas prezidentūras interneta lapā www.ue2008.fr.

4 Sk. Eiropas Centrālās bankas Padomes 2008. gada 20. novembrī sniegtos Ieteikumus par rekapitalizācijas maksu, kas pieejami ECB interneta lapā www.ecb.europa.eu. Sk. arī ECB 2008. gada 27. novembra Atzinumu CON/2008/79 pēc Grieķijas Ekonomikas un finanšu ministrijas lūguma par likumprojektu par likviditātes veicināšanu ekonomikā starptautiskās finanšu krīzes seku novēršanai un lēmuma projektu par šā likuma ieviešanu, kā arī ECB 2009. gada 8. janvāra Atzinumu CON/2009/3 pēc Slovēnijas Finanšu ministrijas lūguma par dekrēta projektu, ar ko nosaka kritērijus un nosacījumus valsts kapitāla investīciju veikšanai un valsts prasību konvertācijai akciju kapitālā saskaņā ar Likuma par valsts finansēm 81.a pantu.

5 Sk., piemēram, 3.8. punktu ECB 2008. gada 13. novembra Atzinumā CON/2008/68 pēc Somijas Finanšu ministrijas lūguma par valdības priekšlikuma projektu likumiem, ar ko groza Likumu par valsts garantiju fondu un Likumu par kredītiestādēm.

6 Sk. „Komisijas paziņojumu – Valsts atbalsta noteikumu piemērošana pasākumiem, kas veikti attiecībā uz finanšu iestādēm saistībā ar pašreizējo globālo finanšu krīzi" (OV C 270, 25.10.2008., 8. lpp.). Sk. arī „Komisijas paziņojumu – Finanšu iestāžu rekapitalizācija pašreizējās finanšu krīzes apstākļos – atbalsta ierobežošana līdz nepieciešamajam minimumam un aizsardzības līdzekļi pret pārmērīgiem konkurences traucējumiem", pieejams Komisijas interneta lapā www.ec.europa.eu.